

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Pokyn děkana č. 3/2024

Úpravy, zveřejňování a ukládání závěrečných prací

Pokyn děkana č. 3/2024

Úpravy, zveřejňování a ukládání závěrečných prací

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- 1) Dle Úplného znění Pravidel o způsobu zveřejňování závěrečných prací Slezské univerzity v Opavě, schválených MŠMT, vydává děkan Slezské univerzity v Opavě, Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné (dále jen „SU OPF“) Pokyn pro úpravy, zveřejňování a ukládání závěrečných prací (dále jen „pokyn“).
- 2) Pokyn stanoví základní formální náležitosti a úpravu závěrečných prací (dále jen „ZP“) v podobě bakalářských prací (dále jen „BP“), diplomových prací (dále jen „DP“) a disertačních prací (dále jen „DISP“) studentů SU OPF včetně postupu zveřejňování a ukládání ZP.

Čl. 2

Struktura ZP

- 1) BP/DP/DISP má následující strukturu:
  - a) přední strana BP/DP/DISP (viz příloha č. 1),
  - b) titulní strana (viz příloha č. 2),
  - c) abstrakt v jazyce českém nebo slovenském a v jazyce anglickém (v případě, že je závěrečná práce psaná v anglickém jazyce, abstrakt pouze v anglickém jazyce),
  - d) obsah (viz příloha č. 3),
  - e) úvod,
  - f) vlastní text ZP,
  - g) závěr,
  - h) seznam použité literatury,
  - i) seznam tabulek,
  - j) seznam obrázků,
  - k) seznam zkratk,
  - l) seznam příloh,
  - m) přílohy.

- 2) Přední strana ZP (viz příloha č. 1) obsahuje přesný název univerzity (velikost písma 18, vše velkými písmeny), fakulty (velikost písma 16), název ZP (velikost písma 16), druh – bakalářská práce/diplomová práce/disertační práce (velikost písma 16) – vše centrováno uprostřed strany, okraje viz čl. 3 pokynu. V levém dolním rohu místo a rok vyhotovení ZP (velikost písma 16), na stejném řádku v pravém rohu jméno a příjmení studenta (velikost písma 16). Všechny údaje se uvádějí pouze v českém nebo anglickém jazyce s výjimkou názvu ZP, který je uveden v jazyce, v němž je zpracována ZP (česky, slovensky, anglicky).
- 3) Titulní list ZP (viz příloha č. 2) obsahuje přesný název univerzity (velikost písma 16, tučně, vše velkými písmeny) a fakulty (velikost písma 14, tučně), program studia (velikost písma 12, normálně), jméno a příjmení studenta (velikost písma 12, normálně), název ZP v českém, slovenském nebo anglickém jazyce (velikost písma 14, tučně), název ZP v jazyce anglickém (velikost písma 14, tučně) (v případě, že je závěrečná práce psaná v anglickém jazyce, uvádí se pouze název v anglickém jazyce), druh – bakalářská práce/diplomová práce/disertační práce (velikost písma 12, normálně) – vše centrováno uprostřed strany, okraje viz čl. 3 pokynu. V levém dolním rohu místo a rok vyhotovení ZP (velikost písma 12, normálně), na stejném řádku v pravém rohu jméno a příjmení vedoucího BP/DP nebo školitele DISP vč. titulů (velikost písma 12, normálně). Druhá strana titulního listu zůstává čistá. Všechny údaje kromě názvu ZP, který může být i ve slovenském jazyce, se uvádějí pouze v českém nebo anglickém jazyce.
- 4) Na druhém listu ZP se uvádí abstrakt, a to v jazyce českém nebo slovenském a abstrakt v jazyce anglickém (v ZP psaných v angličtině abstrakt pouze v angličtině), každý v rozsahu jednoho odstavce čítajícího 7 až 12 řádků.
- 5) Na třetím listu ZP se uvádí obsah ZP (viz příloha č. 3).

Čl. 3

Formální úprava ZP

- 1) ZP se zpracovává ve formátu papíru A4:

okraje	vlevo 2,5 cm, vpravo 2,5 cm, nahoře 3,5 cm, dole 2 cm,
záhlaví – číslo stránky	2 cm, při pravém okraji obsahuje číslo strany, strany se čísly od úvodu arabskými číslicemi, přílohy se nečísly,
písmo	Times New Roman, normální, velikost písma 12,
řádkování	1,5 řádku,
zarovnání textu	do bloku, odsazení prvního řádku odstavce 1,25 cm, mezery mezi odstavci se nedělají, nadpisy se píšou bez odrazení od levého okraje,
proložení znaků	normálně,
písmo nadpisů kapitol	tučně, velikost písma 16,
písmo nadpisů podkapitol	tučně, velikost písma 14,
číslování	čísly se kapitoly a podkapitoly, části textu se označují číslicemi, které se člení tečkami (bez mezer), na konci číselného výrazu se tečka nepíše, v ZP se úvod a závěr nečísly,
citace	bibliografické citace jsou uváděny dle citační normy APA 7 – viz příloha č. 4,

poznámky pod čarou	v textu ZP je možné používat poznámky pod čarou velikostí písma 10, zarovnané do bloku a číslované průběžně,
přílohy	číslují se, ale nestránkují (bez čísla stránky),
tabulky	uvádějí se v textu nebo v příloze ZP, musí obsahovat číslo, výstižný název a zdroj informací,
grafy, schémata, obrázky	uvádějí se pod souhrnným označením „obrázek“ v textu nebo v přílohách ZP, musí obsahovat pořadové číslo, výstižný název a zdroj informací.

- 2) Student vypracovává ZP dle šablony, jež je zveřejněna na webových stránkách SU OPF a v IS SU.

Čl. 4

Rozsah ZP

- 1) Rozsah BP je stanoven na 35 až 45 stran (nezapočítávají se přílohy), rozsah DP je stanoven na 45 až 65 stran (nezapočítávají se přílohy).
- 2) Rozsah DISP je stanoven na 90 až 150 stran (nezapočítávají se přílohy).

Čl. 5

Odevzdání BP a DP

- 1) BP nebo DP odevzdává student v termínu stanoveném harmonogramem příslušného akademického roku v elektronické podobě do IS SU v jednom z uvedených formátů: *.pdf, *.doc, *.docx nebo *.odt. (text nesmí být uzamčen heslem, zašifrován nebo jinak nečitelný).

- 2) Název souboru s BP/DP musí být do IS SU zadán ve tvaru:

OPF_Typ prace_Rok odevzdani_UCO_Prijmeni_Jmeno.pdf

Jednotlivé identifikační atributy musí být odděleny podtržítkem.

V názvu souboru se nesmí vyskytovat diakritika.

Příklady názvů ZP pro odevzdání v roce 2025:

OPF_B_2025_12345_Novak_Jan.pdf

OPF_D_2025_54321_Stach_Jiri.pdf

- 3) Současně s odevzdáním BP/DP musí student vyplnit potřebné údaje v IS SU v Archivu ZP. Bližší návod pro vyplnění lze nalézt v IS SU <https://is.slu.cz/napoveda/student/prace>.
- 4) Současně s odevzdáním BP/DP musí student vložit do IS SU v předmětu bakalářská/diplomová práce a Bachelor/Master Thesis do příslušné odevzdávací úlohy údaje o oponentovi. Oponentem může být osoba, která má dosažené vysokoškolské vzdělání alespoň druhého stupně (Ing., Mgr. či vyšší titul) a minimálně dvouletou praxi v oboru, na který je zaměřená ZP. Výběr oponenta schvaluje garant studijního programu nebo jím pověřená osoba.
- 5) Referentka příslušné katedry zkontroluje v IS SU nejpozději do týdne po termínu odevzdání ZP stanoveném harmonogramem příslušného akademického roku, že archiv BP nebo DP je vyplněn

správně a obsahuje všechny náležitosti, které mají být do archivu vloženy (anotace, abstrakt, klíčová slova, jazyk práce, potvrzení shodnosti elektronické a případně tištěné varianty ZP) a zda jsou základní údaje ZP (název, název školy, název studijního programu atd.) v souladu se zadáním ZP a příslušnou šablonou. Referentka katedry zkontroluje rovněž vložení údajů o oponentovi. Pokud budou splněny všechny výše uvedené náležitosti ZP, referentka katedry ZP elektronicky převezme. Pokud referentka katedry kontrolou zjistí nedostatky nebo neúplné vyplnění údajů o BP/DP, studenta o tom informuje a vyžádá si neprodleně jejich odstranění. V případě, že student nebude respektovat pokyny referentky katedry do referentkou stanoveného termínu, má se za to, že student práci neodevzdal.

Čl. 6

Odevzdání DISP

- 1) Student se přihlašuje k obhajobě DISP odevzdáním vyplněné a podepsané přihlášky (viz příloha č. 6) včetně povinných příloh a vložení elektronické verze DISP do IS SU ve formátu *pdf (text nesmí být uzamčen heslem, zašifrován nebo jinak nečitelný).

- 2) Název souboru s DISP musí být do IS SU zadán ve tvaru:

OPF_DISP_Rok odevzdani_UCO_Prijmeni_Jmeno.pdf

Jednotlivé identifikační atributy musí být odděleny podtržítkem.

V názvu souboru se nesmí vyskytovat diakritika.

Příklad názvu DISP pro odevzdání v roce 2025:

OPF_DISP_2025_98765_Nova_Alena.pdf

- 3) Mezi povinné přílohy DISP patří:

- a) životopis,
- b) přehled publikační činnosti studenta,
- c) autoreferát DISP.

- 4) Referentka Oddělení vědy a výzkumu zkontroluje v IS SU informaci, že archiv DISP je naplněn. Pokud referentka Oddělení vědy a výzkumu kontrolou zjistí nedostatky nebo neúplné vyplnění údajů o DISP, studenta o tom informuje a vyžádá si neprodleně jejich odstranění. V případě, že student nebude respektovat pokyny referentky, má se za to, že student práci neodevzdal.

Čl. 7

Zveřejňování ZP

- 1) Na základě ustanovení § 47, písm. b), odst. 3 Zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) platí, že odevzdáním ZP autor souhlasí se zveřejněním své ZP, bez ohledu na výsledek obhajoby.
- 2) ZP v tištěné formě, které studenti odevzdali do 31. 8. 2022, jsou prezenčně zveřejňovány v úředních hodinách studovny Univerzitní knihovny, pracoviště Karviná.
- 3) Plné texty ZP, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a záznamu o průběhu a výsledku obhajob, které studenti (autoři ZP) odevzdali do 31. 8. 2019, se zveřejňují v elektronické formě prostřednictvím Repoziáře závěrečných kvalifikačních prací na webové

adrese <https://zkp.slu.cz/>. Repozitář je přístupný na počítačích v Univerzitní knihovně, pracoviště Karviná, a dále na intranetu univerzity po přihlášení platnými přihlašovacími údaji. ZP po obhajobě odevzdané studenty od 1. 9. 2019 jsou nevýdělečně zveřejněny včetně posudků oponentů, záznamu o průběhu obhajoby a jejího výsledku v elektronické verzi v archivu IS SU na stránce <https://is.slu.cz/thesis/>.

- 4) Žadatel o zpřístupnění ZP, která existuje pouze v tištěné podobě, je povinen vyplnit písemnou žádost na příslušném formuláři „Žádost o zpřístupnění závěrečné práce“ a tuto předat pověřenému pracovníkovi studovny Univerzitní knihovny, pracoviště Karviná.
- 5) Formulář žádosti je k dispozici ve studovně Univerzitní knihovny, pracoviště Karviná a je také zpřístupněn na webových stránkách fakulty.
- 6) Pokud ZP obsahuje údaje, které podléhají utajovaným skutečnostem např. obchodnímu tajemství apod., postupuje student a kompetentní pracovníci podle Pravidel o způsobu zveřejňování závěrečných prací na Slezské univerzitě v Opavě, v platném znění.

Čl. 8

Ukládání ZP

- 1) ZP studentů SU OPF se ukládají v souladu se Spisovým řádem Slezské univerzity v Opavě.

Čl. 9

Přechodná a závěrečná ustanovení

- 1) Tento pokyn dnem nabytí účinnosti ruší Pokyn děkana č. 8/2023 Úpravy, zveřejňování a ukládání závěrečných prací.
- 2) Tento pokyn nabývá platnosti 30. 10. 2024.
- 3) Tento pokyn nabývá účinnosti 1. 3. 2025

V Karviné dne 30. 10. 2024

doc. RNDr. Ing. Roman Šperka, Ph.D.
děkan

Přílohy:

1. Vzor přední strany bakalářské/diplomové/disertační práce
2. Vzor titulního listu bakalářské/diplomové/disertační práce
3. Vzor obsahu bakalářské/diplomové/disertační práce
4. Vzor bibliografických citací v seznamu použité literatury v ZP zpracovávané na SU OPF
5. Způsoby citací v textu ZP zpracované studentem SU OPF
6. Formulář přihlášky k obhajobě disertační práce

Příloha č. 1 Vzor přední strany ZP

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné

Název závěrečné práce

Bakalářská práce/Diplomová práce/Disertační práce

Karviná 20rr

Jan Novák

Příloha č. 2 Vzor titulního listu ZP

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné

Studijní program: Ekonomika a management

Jan Novák

Název závěrečné práce

Title of the final thesis

Bakalářská práce/Diplomová práce/Disertační práce

Karviná 20rr

Vedoucí bakalářské/diplomové práce/
Školitel disertační práce:
prof. Ing. Petr Novotný, Ph.D.

Příloha č. 3 Vzor struktury obsahu ZP

Obsah

Úvod	1
1 Název kapitoly	3
1.1 Název podkapitoly	7
1.2 Název podkapitoly	10
1.2.1 Název oddílu	10
1.2.2 Název oddílu	11
1.3 Název podkapitoly	12
2 Název kapitoly	13
2.1 Název podkapitoly	13
2.2 Název podkapitoly	15
3 Název podkapitoly	21
3.1 Název podkapitoly	27
3.1.1 Název oddílu	27
3.1.2 Název oddílu	28
3.2 Název podkapitoly	29
Závěr	30
Seznam použité literatury	32
Seznam tabulek	36
Seznam obrázků	37
Seznam zkratk	38
Seznam příloh	39
Přílohy	

Příloha č. 4 Vzor bibliografických citací podle citační normy APA 7 v seznamu použité literatury zpracovávané na SU OPF

1) Monografická publikace (kniha, e-kniha, working paper, výroční zpráva, závěrečná práce)

a) Kniha

- Příjmení, J., & Příjmení, J. (rok). *Název knihy* (Vydání). Vydavatel.
- Pozn. Pokud jde o 1. vydání knihy, tak se do citace údaj o čísle vydání neuvádí, uvádí se vyd. (např. 3. vyd.). V případě anglické knihy se od druhého vydání uvádí ed. (např. 5th ed.).
- Pozn. U publikací se dvěma a více autory se znak & uvádí mezi předposledním a posledním autorem.

- [1] De Luca, P. (2023). *Corporate finance: fundamentals of value and price*. Springer.
- [2] Hindls, R., Hronová, S., Seger, J., & Fischer, A. J. (2007). *Statistika pro ekonomy* (8. vyd.). Professional Publishing.
- [3] Machková, H. (2021). *Mezinárodní marketing* (5. vyd.). Grada Publishing.
- [4] Matisko, P., Boháček, J., & Stromko, B. (2021). *Marketingová strategie a plánování*. Vysoká škola ekonomie a managementu.
- [5] Vernimmen, P., Quiry, P., & Le Fur, Y. (2022). *Corporate Finance: Theory and Practice*. Wiley.

b) E-kniha

- Příjmení, J. (rok). *Název knihy*. Vydavatel. DOI/URL

- [6] Eco, U., Mongiat Farina, C., Farina G., & Erspamer F. (2015). *How to write a thesis*. MIT Press. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/vsep/detail.action?docID=3339948>
- [7] Hubinková, Z. (2008). *Psychologie a sociologie ekonomického chování* (3. akt., dopl. a přeprac. vyd.). Grada. https://books.google.cz/books?id=PFxedT_gh1kC&printsec=frontcover&dq=ekonomick%C3%A1+sociologie&hl=cs&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=ekonomick%C3%A1+sociologie&f=false
- [8] Murdock, M. C. (2013). *Tax insight: for tax year 2013 and beyond* (2nd ed.). Apress. [10.1007/978-1-4302-6311-1](https://doi.org/10.1007/978-1-4302-6311-1)
- [9] Norton, M. I., Rucker, D. D., & Lambertson, C. (2015). *The Cambridge handbook of consumer psychology*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781107706552>

c) Institucionální autor

- Instituce. (rok). *Název knihy/dokumentu*. Vydavatel. DOI/URL

- [10] OECD. (2009). *Creating effective teaching and learning environments: First results from TALIS*. Organisation for Economic Co-operation and Development. https://www.oecd-ilibrary.org/education/creating-effective-teaching-and-learning-environments_9789264068780-en

d) Závěrečné práce

- Tištěná práce: Příjmení, J. (rok). *Název práce* [Typ kvalifikační práce]. Název instituce.
- Elektronická práce: Příjmení, J. (rok). *Název práce* [Typ kvalifikační práce, Název instituce]. Název databáze nebo archivu. URL

- [11] Březinová, M. (2023). *Fundamentální analýza vybraných akciových titulů reprezentativního indexu DAX* [Diplomová práce]. Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné.

[12] Lukes, D. J. (2022). *Select Works on the Economics of Education* [Dizertační práce, Harvard University]. DASH-Digital Access to Scholarship at Harvard. <https://nrs.harvard.edu/URN-3:HUL.INSTREPOS:37371978>

e) Working Paper:

- Příjmení, J. & Příjmení, J. (rok). *Název dokumentu* (Working paper číslo). Název instituce/vydavatel.
- Příjmení, J. (rok). *Název dokumentu*. Název instituce. URL
- Pozn. lze uvést také datum získání zdroje, zapisujeme Získáno xx. xx. xxxx z: URL

[13] An, Z., Ghazi, T., & Gonzalez Prieto, N. (2017). *Growth and Jobs in Developing Economies: Trends and Cycles* (Working Paper 2017/257). International Monetary Fund.

[14] Buliskeria, N., Baxa, J., & Šestořád, T. (2023). *Uncertain Trends in Economic Policy Uncertainty*. Czech National Bank. Získáno 20. 8. 2024 z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/en/economic-research/galleries/research_publications/cnb_wp/cnbwp_2023_16.pdf

f) Výroční zprávy, firemní dokumenty, výzkumné zprávy atd.

- Příjmení, J. (rok). *Název dokumentu*. Název firmy/instituce, která dokument vydala. URL
- Instituce. (rok). *Název dokumentu*. Název firmy/instituce, která dokument vydala. URL
- Pozn. lze uvést také datum získání zdroje, zapisujeme: Získáno xx. xx. xxxx z: URL

[15] Alesina, A., Michalopoulos, S., & Papaioannou, E. (2012). *Ethnic inequality* (WP 18512). National Bureau of Economic Research. <http://www.nber.org/papers/w18512>

[16] Český statistický úřad. (2022). *Výroční zpráva za rok 2021*. Český statistický úřad. https://www.czso.cz/documents/10180/23186921/vz_2021_cz.pdf/fb5b1fe3-0ca7-46ad-9004-7f4c5f460c88?version=1.2

[17] Skupina ČEZ. (2021). *Skupina ČEZ - Základní statistiky (zdrojová data)*. Skupina ČEZ. Získáno 12.7.2024 z: <https://www.cez.cz/cs/pro-media/cisla-a-statistiky/skupina-cez>

2) Příspěvky do monografických publikací (kapitoly v knihách, články ve sbornících)

- Příjmení, J., & Příjmení, J. (rok). Název kapitoly. In J. Příjmení (Ed.). *Název knihy/sborníku* (s. první strana-poslední strana). Vydavatel. DOI/URL (pokud je přiděleno)
- Příjmení, J., & Příjmení, J. (rok). Název anglické kapitoly. In J. Příjmení & J. Příjmení (Eds.). *Název anglické knihy/sborníku* (pp. první strana-poslední strana). Vydavatel. DOI/URL (pokud je přiděleno)
- Pozn. u kapitoly v knize nebo článku ve sborníku v českém jazyce se uvádí do závorky rozsah stran (s. xx-xx). V případě publikace v anglickém jazyce se uvádí rozsah stran (pp. xx-xx).

[18] Antalová, R. (2020). Cost allocation for environmental protection for products. In M. Hora, & M. Vašková (Eds.). *Účetnictví a auditing v procesu světové harmonizace: sborník z mezinárodní vědecké konference, Slapy, 8.-10. září 2020* (s. 9-15). Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica.

[19] Dlouhý, M. (2012). Efficiency and resource allocation within a hierarchical organization. In J. Ramík & D. Stavárek (Eds.). *Proceedings of the 30th International Conference Mathematical Methods in Economics* (pp. 112-116). Silesian University in Opava. [10.1145/2072508.2072510](https://doi.org/10.1145/2072508.2072510)

[20] Franc, A. (2024). Efficiency of the Czech Labour Market: Do Institutions Matter? In D. Stavárek & M. Tvrdoň (Eds.). *Modelling Economic Growth in Contemporary Czechia* (pp. 183-198). Emerald Publishing.

- [21] Krpálek, O. (2010). Hodnocení ekonomické výkonnosti České republiky. In P. Novosad (Ed.). *Česká ekonomika a její konkurenceschopnost* (s. 27-56). Ekonomické vydavatelství.

3) Články v seriálových publikacích (vědecké a odborné časopisy, denní tisk)

- Příjmení, J. (rok). Název článku v češtině/angličtině. *Název časopisu, ročník*(číslo), první strana-poslední strana. DOI/URL (pokud je uvedeno)
- [22] Klusoň, V. (1999). Vlastnická dimenze společenské odpovědnosti. *Politická ekonomie*, 47(6), 797-810.
- [23] Lahmer, K., & Khalfi, A. (2015). Is Algeria ready to integrate the knowledge based economy? *Journal of Applied Economic Science*, X(2), 195-206.
- [24] Orhan, A., Benli V. F., & Castanho, R. A. (2020). Assessing the Systemic Risk Between American and European Financial Systems. *Prague Economic Papers*, 29(6), 649-971. <https://doi.org/10.18267/j.pep.756>
- [25] Režňáková, M., Karas, M., Srbová, P., Pěta, & J., Michalíková, E. (2024). Performance of Family Businesses in the Specific Conditions of CEE Countries: The Case of the Czech Republic. *Journal of Economics*, 72(3-4), 169-186. <https://doi.org/10.31577/ekoncas.2024.03-04.03>
- [26] Steiner, A. (2022, May 12). The Economic Benefit of Online Community Marketplaces. *Sound Economics*. <https://blogs.pugetsound.edu/econ/2022/05/12/the-economic-benefit-of-online-community-marketplaces/>
- [27] Vítková, K. (2022, 17. června). Potraviny zdražují i kvůli suchu v Indii a Číně. Úředníci na Srí Lance si pěstují vlastní plodiny. *Hospodářské noviny*, 118(13).

4) Další zdroje

a) Elektronické zdroje

- Elektronické zdroje se uvádí v poznámce pod čarou a jsou uvedeny v Příloze 5.

b) Video

- [28] Chylíková, J. [Sociologický ústav AV ČR]. (2015, 29. září). *Seminář SOU: Johana Chylíková – Right Wing Authoritarianism 1. část* [videonahrávka]. https://www.youtube.com/watch?v=iCKEH-9tT_Q
- [29] CNBC International. (2018). *What is fintech? CNBC Explains* [videonahrávka]. https://www.youtube.com/watch?v=-EoNrg_DR3s

c) Software

- [30] Roy Rosenzweig Center for History and New Media. (n.d.). *Zotero* (Verze 5.0 for Windows) [software]. Fairfax, VA: George Mason University. Získáno 30. 8. 2017 z: <https://www.zotero.org/>

c) umělá inteligence

- Autor. (rok). Název generativního nástroje AI (Verze) [Velký jazykový model]. URL
  - Více o citování umělé inteligence a jejím využívání je v Příloze 5.
- [31] OpenAI. (2024). *ChatGPT-Verze* [Large language model]. <https://chat.openai.com/chat>

[32] Midjourney, Inc. (2024). *Midjourney* (Model Version 6) [AI generátor obrázků].
<https://www.midjourney.com/home>

[33] Perplexity. (2024). *Perplexity Copilot* [AI vyhledávač]. <https://www.perplexity.ai/>

d) Rozhovory, e-mailová komunikace

Podle citační normy APA se citace osobní komunikace do seznamu použitých zdrojů neuvádějí. Uvádí se pouze odkaz na osobní komunikaci v textu práce. Informace získané osobním kontaktem je možné uvádět pouze se souhlasem citované osoby.

Příklad odkazu v textu:

- Podle ředitelky podniku Anny Novákové (osobní komunikace, 20. 1. 2024), bylo zvýšení tržeb způsobeno...
- Nebo odkaz za textem: Zvýšení tržeb bylo způsobeno ... (A. Nováková, osobní komunikace, 20. 1. 2024).

Příloha č. 5 Způsoby citací v textu ZP zpracovávané na SU OPF

Základní zásada:

Vše, co je citováno v textu musí být uvedeno v závěrečném seznamu literatury a zároveň vše, co je uvedeno v seznamu literatury ve znění úplné bibliografické citace, musí být průběžně citováno v textu, přičemž student využívá způsob citování ve zkrácené formě (tzv. Harvardský citační systém), tj. příjmení autora nebo autorů (rok vydání, v případě přímé nebo nepřímé citace se uvádí i strana nebo rozpětí stran).

Příklady:

- Novák (2010)
- Novák (2010, s. 125)
- Novák (2010, s. 125-127)

Převzatý text lze citovat těmito formami:

- a) Přímá citace – text je z původního díla převzat doslovně a uvádí se v uvozovkách.
- b) Nepřímá citace (parafráze) – text je z původního díla interpretován vlastními slovy, aniž by se však změnil význam textu.
- c) Citace na celé dílo – uvádí se pouze v případě, že se autor odkazuje na celé původní dílo.

Přímá citace

V případě přímé citace, kdy je převzat text doslovně, obsahuje odkaz na dané dílo tyto náležitosti:

- příjmení autora/autorů
- rok vydání
- stránka nebo rozpětí stran odkud byl text převzat
- samotný citovaný text je psán kurzívou a je uveden v uvozovkách.

Jestliže se příjmení tvůrce citovaného informačního zdroje přirozeně stává součástí textu, potom se odkaz uvádí touto formou:

Příjmení autora nebo autorů (rok vydání, stránka nebo rozpětí stran)

- Jeden autor: Autor (rok, strana/rozpětí stran)
- Dva autoři: Autor a Autor (rok, strana/rozpětí stran)
- Tři a více autorů: Autor et al. (rok, strana/rozpětí stran)

V případě, kdy není odkaz na příjmení autora citované literatury přirozenou součástí textu, potom se odkaz na citovaný zdroj uvádí souhrnně v kulatých závorkách za citovaným textem touto formou:

(Příjmení autora nebo autorů, rok vydání, stránka nebo rozpětí stran)

- Jeden autor: (Autor, rok, strana/rozpětí stran)
- Dva autoři: (Autor & Autor, rok, strana/rozpětí stran)
- Tři a více autorů: (Autor et al., rok, strana/rozpětí stran)

Příklad:

- Novák (2010, s. 26) uvádí, že „*hlavními faktory vzniku finanční krize byly cenová bublina na americkém realitním trhu, nedostatečná regulace dohledu finančního trhu a selhání ratingových agentur.*“

- Dle Pokorného a Poláka (2007, s. 29) je „nejvýznamnějším rizikem čínské ekonomiky pro následující desetiletí možnost prudkého nárůstu inflace.“
- „Nejvýznamnějším rizikem čínské ekonomiky pro následující desetiletí možnost prudkého nárůstu inflace“ (Pokorný & Polák, 2007, s. 29).
- „Ekonomická recese je zpravidla doprovázena propadem ekonomické výkonnosti a nárůstem míry nezaměstnanosti“ (Novotný, 2009, s. 297).

Nepřímá citace

V případě nepřímé citace neboli parafráze, kdy je text z původního díla interpretován vlastními slovy, aniž by se však změnil význam textu, obsahuje odkaz na dané dílo tyto náležitosti:

- příjmení autora
- rok vydání
- stránka nebo rozpětí stran odkud byl text převzat (stranu nebo rozpětí stran není v případě nepřímé citace nutno uvádět)

Jestliže se příjmení tvůrce citovaného informačního zdroje přirozeně stává součástí textu, potom se odkaz uvádí touto formou:

Příjmení autora nebo autorů (rok vydání, stránka nebo rozpětí stran)

- Jeden autor: (Autor, rok, strana/rozpětí stran)
- Dva autoři: (Autor & Autor, rok, strana/rozpětí stran)
- Tři a více autorů: (Autor et al., rok, strana/rozpětí stran)

V případě, kdy není odkaz na příjmení autora citované literatury přirozenou součástí textu, potom se odkaz na citovaný zdroj uvádí souhrnně v kulatých závorkách za citovaný text touto formou:

(Příjmení autora nebo autorů, rok vydání, stránka nebo rozpětí stran)

- Jeden autor: (Autor, rok, strana/rozpětí stran)
- Dva autoři: (Autor & Autor, rok, strana/rozpětí stran)
- Tři a více autorů: (Autor et al., rok, strana/rozpětí stran)

Příklad:

- Jak uvádí Vančurová (2010, s. 96), vstupní cenou je hodnota, z níž je majetek odpisován.
- Mezi významné faktory ekonomické recese v České republice patřily nižší ekonomická aktivita firem daná propadem exportu a rovněž nedostatečná spotřeba domácností (Novák, 2010, s. 25-70).

Citace na celé dílo

Pokud se odkazujeme na celý zdroj, který se zabývá určitým problémem, nikoliv na konkrétní myšlenku uvedenou na dané stránce či na rozpětí stran, obsahuje odkaz na dané dílo tyto náležitosti:

- příjmení autora
- rok vydání

Příklad:

- Teorii makroekonomických šoků popisuje blíže ve svém článku Novotný (2009).

- Za nejvýznamnější současnou učebnici marketing managementu je považována učebnice autorů Kotlera a Kellera (2013).

Další zásady citování zdrojů v textu

V případě, že dílo má tři a více autorů, uvádíme v textu pouze prvního autora a po něm následuje „et al.“ V závěrečném seznamu literatury je nutné uvést všechny autory dle citační normy (viz Příloha 4).

Příklad:

- Janáček et al. (2004) se domnívají, že socialistická ekonomika vykazovala v 80. letech minulého století zpomalení.

Pokud nemá citované dílo konkrétního autora a byla vydána určitou institucí, potom citujeme stejně jako v případě přímé citace, nepřímé citace či odkazu na celé dílo s tím rozdílem, že místo příjmení autora uvedeme zkratku instituce.

Příklad:

- Dle studie OECD (2010, s. 27) patří česká ekonomika mezi proexportně zaměřené ekonomiky.
- „Zásadní ukazatel trhu práce, tj. podíl nezaměstnaných osob v České republice, v posledních dvou letech dramaticky klesal až na úroveň 2,8 %“ (MPSV, 2014, s. 12).

Odkaz v závorce parafráze jedné věty je před interpunkčním znaménkem. Odkaz u parafráze více vět nebo celého odstavce je až za interpunkčním znaménkem.

Příklad:

- Mezinárodní marketing můžeme chápat jako filozofii podnikání a jako konkrétní strategii firmy na mezinárodních trzích (Machková, 2015, s. 13).
- Filozofie tuzemského a mezinárodního marketingu vychází ze stejného základu. Mezinárodní marketing má vlastní specifika a je nutné vedení firmy dávat konkrétní podklady pro rozhodování o vhodné strategii pro uplatnění podniku v mezinárodním prostředí. (Machková, 2015, s. 13)

V případě, že má více zdrojů stejného autora i rok vydání, využívá se k jejich rozlišení malé písmeno abecedy přiřazené k roku vydání: (Novotný, 2024a, s. 56). Písmena se potom uvádějí stejným způsobem také v seznamu literatury.

Odkaz na více zdrojů je oddělen v závorce středníkem a je zpravidla řazen abecedně (Novák, 2017; Novotná, 2018; Ramík, 2023).

Elektronické zdroje

V případě, že se chceme v textu odkázat na elektronický zdroj, u kterého nelze identifikovat autora a název, tedy nejedná se o knihu, článek v časopise nebo sborníku, working paper, výroční zprávu či studii, potom lze citovat formou poznámky pod čarou s uvedením umístění tohoto online informačního zdroje a data jeho stažení. V tomto případě není nutné zdroj uvádět znovu v závěrečném seznamu literatury. Zpravidla se tento druh citace týká informací z webových stránek institucí ve formátu html.

Příklady:

- Úlohou měnové politiky je zajišťovat nízkou, stabilní, a tím i předvídatelnou inflaci. Udržováním inflace v blízkosti svého 2% cíle vytváří ČNB příznivé prostředí pro rozvoj podnikatelských aktivit a rostoucí životní úroveň domácností.¹

¹ Česká národní banka. (b.r.). Měnová politika. Získáno 20. 7. 2024, z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/>

- Parlament také dává souhlas k některým důležitým rozhodnutím, mezi něž patří i přijímání nových zemí do EU².
- Minimální měsíční zálohy u odvodů pro ČSSZ se tedy v roce 2025 zvýší z 3852 až na 4786 korun. Méně narostou minimální zálohy na zdravotní pojištění.³

Objekty v textu

Do ZP se mohou vkládat objekty typu tabulka nebo obrázek, které by měly vhodně doplňovat text. Graf, diagram, schéma atp. jsou druhem obrázku, proto se pro tyto objekty používá společné označení „obrázek“. Jak tabulky, tak i obrázky se zarovnávají v textu na střed. Velikost písma a barevnost tabulek či obrázků není striktně dána a je tak možná vlastní kreativita. Především je však důležité pamatovat na to, že v první řadě by měly být tabulky či obrázky čitelné a přehledné.

Odkaz na zdroj, odkud byly tabulka či obrázek převzaty nebo odkud byla stažena data, na základě kterých tabulka či obrázek vznikly, obsahuje stejné náležitosti jako v předchozích případech, tj.:

- příjmení autora nebo zkratka instituce
- rok vydání
- stránka nebo rozpětí stran
- v případě elektronického zdroje je nutné uvést i náležitosti tohoto typu zdroje.

Citace se uvádí pod tabulkou nebo obrázkem a zarovnává se na střed stránky (velikost písma 10). Platí zásada, že na všechny tabulky a obrázky musí být současně odkaz v textu. V opačném případě musí být součástí příloh.

Příklady:

Tabulka č. 1: Přidružení dle svých důvodů, zaměření a cílů

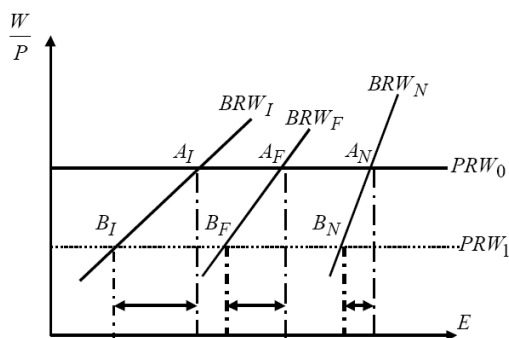
Země	Podpis Evropské dohody	Vstup dohody v platnost
Bulharsko	březen 1993	únor 1995
Česko	říjen 1993	únor 1995
Estonsko	červen 1995	únor 1998
Litva	červen 1995	únor 1998
Polsko	prosinec 1991	únor 1994

Zdroj: Fiala a Pitrová (2003, s. 153)

² European Union. (b.r.) European Parliament. Získáno 9. 6. 2024, z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-parliament_en

³ BusinessInfo. (14. 12. 2023). Minimální mzda se zvyšuje o 1600 korun. Projeví se i na pojistném či daních. Získáno 12. 1. 2024, z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/minimalni-mzda-se-ma-zvysit-o-1100-korun-projevi-se-i-na-pojistnem-ci-danich/>

Obrázek č. 1: Grafické znázornění typů mzdového vyjednávání

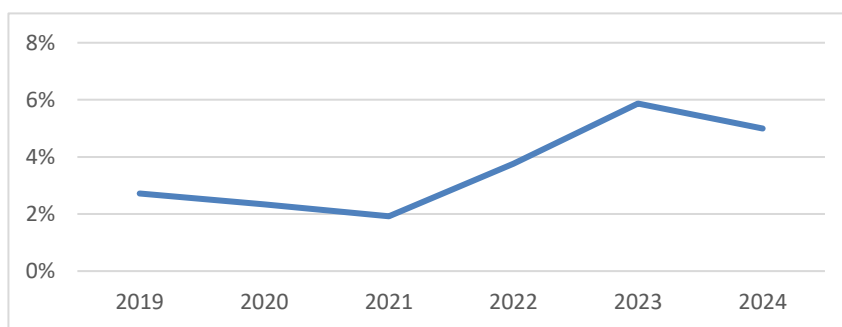

Zdroj: Aidt a Tzannatos (2001, s. 14)

Pokud tabulku nebo obrázek upravujeme z původní verze nebo je vytváříme jako nové na základě převzatých dat, zdroj doplníme o „vlastní úprava“ či „vlastní propočty“.

Příklad:

Obrázek č. 2: Vývoj úrokových sazeb hypotečních úvěrů (2019-2024)

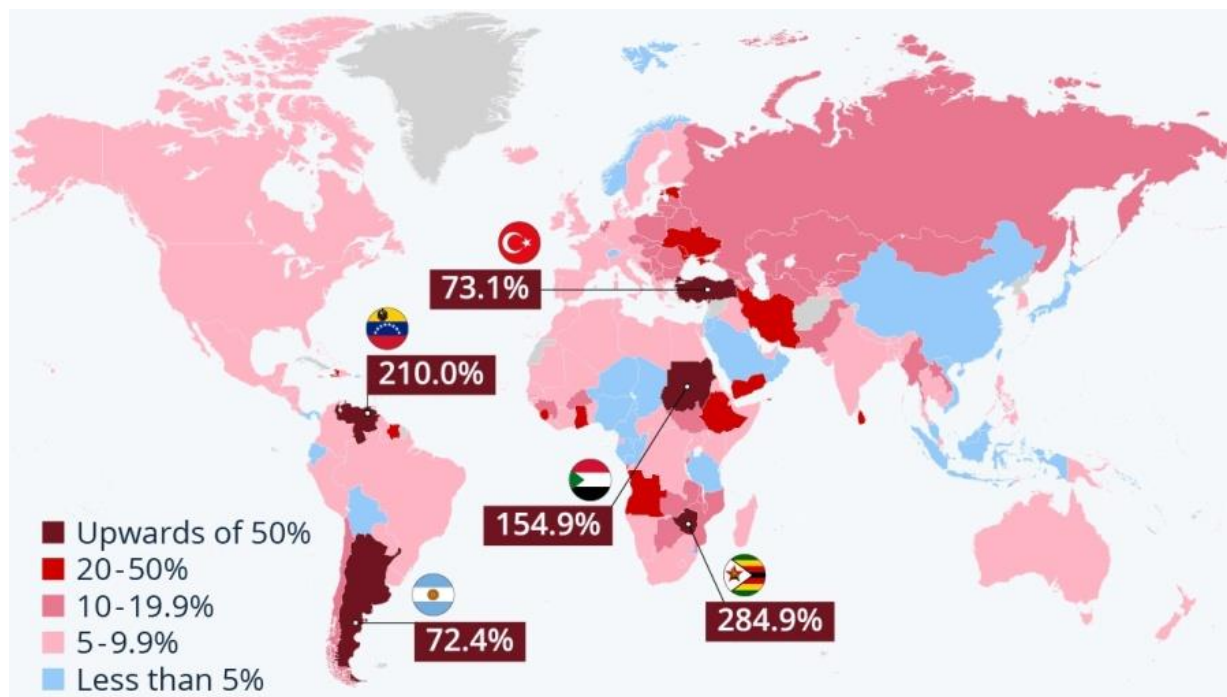

Zdroj: Hyponamiru (26. 8. 2024). Vývoj úrokových sazeb hypoték 2020 – 2024. Získáno 28. 8. 2024, z: <https://www.hyponamiru.cz/aktualni-i-historicky-vyvoj-urokovych-sazeb-hypotek/#vyvoj-urokovych-sazeb-hypotek-v-roce-2024>; vlastní úprava

Pokud přebíráme obrázek (je vhodné pouze v případě, že je obrázek vysoké kvality a je vhodný do ZP), uvádíme ve zdroji pod obrázkem odkud je převzato včetně názvu a následně uvedeme do seznamu literatury.

Příklad:

Obrázek č. 3: Mapa inflace

Zdroj: Převzato z databáze Statista The global inflation Outlook (Buchholz, 2021).

V seznamu literatury uvádíme:

- [34] Statista. (2021). *Forecast: Industry revenue of "publishing of books, periodicals" in Czechia 2012-2025* [Databáze]. Statista. <https://www.statista.com/forecasts/397929/publishing-of-books-periodicals-revenue-in-Czechia>

Zdroj citace	Citace zdroje v textu	Úplná citace zdroje v seznamu literatury
Kniha , 1 autor	Machková (2021, s. 40)	Machková, H. (2021). <i>Mezinárodní marketing</i> (5. vyd.). Grada Publishing.
Kniha v anglickém jazyce , 1 autor	De Luca (2023, s. 25)	De Luca, P. (2023). <i>Corporate finance: fundamentals of value and price</i> . Springer.
Kniha , 2 autoři	Machková a Machek (2021, s. 18) (Machková & Machek, 2021, s. 18)	Machková, H., & Machek, M. (2021). <i>Mezinárodní marketing, Strategické trendy a příklady z praxe</i> (5. vyd.). Grada Publishing.
Kniha v anglickém jazyce , 2 autoři	Jacobsen a Skilman (2004, s. 112) (Jacobsen & Skilman, 2004, s. 112)	Jacobsen, J. P., & Skilman, G. L. (2004). <i>Labour markets and employment relationships: A comprehensive approach</i> . Blackwell Pub.
Kniha , 3 autoři	Matisko et al. (2021, s. 67-69)	Matisko, P., Boháček, J., & Stromko, B. (2021). <i>Marketingová strategie a plánování</i> . Vysoká škola ekonomie a managementu.
Kniha , 4 a více autorů	Hindls et al. (2007, s. 227)	Hindls, R., Hronová, S., Seger, J., & Fischer, A. J. (2007). <i>Statistika pro ekonomy</i> (8. vyd.). Professional Publishing.
Kapitola v knize	Franc (2024, s. 190)	Franc, A. (2024). Efficiency of the Czech Labour Market: Do Institutions Matter? In D. Stavárek & M. Tvrdoň (Eds.). <i>Modelling Economic Growth in Contemporary Czechia</i> (pp. 183-198). Emerald Publishing.
Článek ve sborníku bez editora	Soukup (2009, s. 365)	Soukup, P. (2009). Recese na realitním trhu v ČR. In: <i>Sborník příspěvků II. Mezinárodní vědecké konference doktorandů a mladých vědeckých pracovníků</i> (s. 364-372). Slezská univerzita v Opavě.
Článek ve sborníku s editorem/editory	Dlouhý (2012, s. 114)	Dlouhý, M. (2012). Efficiency and resource allocation within a hierarchical organization. In J. Ramík & D. Stavárek (Eds.). <i>Proceedings of the 30th International Conference Mathematical Methods in Economics</i> (pp. 112-116). Silesian University in Opava. 10.1145/2072508.2072510
Článek ve vědeckém/odborném časopise online	Režňáková et al. (2024, s. 174)	Režňáková, M., Karas, M., Srbová, P., Pěta, J., & Michalíková, E. (2024). Performance of Family Businesses in the Specific Conditions of CEE Countries: The Case of the Czech Republic. <i>Journal of Economics</i> , 72(3-4), 169-186. https://doi.org/10.31577/ekoncas.2024.03-04.03
Článek ve vědeckém/odborném časopise v tištěné podobě	Klusoň (1999, s. 802)	Klusoň, V. (1999). Vlastnická dimenze společenské odpovědnosti. <i>Politická ekonomie</i> , 47(6), 797-810.
Článek v denním tisku	Vítková (2022)	Vítková, K. (2022, 17. června). Potraviny zdražují i kvůli suchu v Indii a Číně. Úředníci na Srí Lance si pěstují vlastní plodiny. <i>Hospodářské noviny</i> , 118, 13.
Working paper dostupný online	An et al. (2017)	An, Z., Ghazi, T., & Gonzalez Prieto, N. (2017). <i>Growth and Jobs in Developing Economies: Trends and Cycles</i> (Working Paper 2017/257). International Monetary Fund.

Citování legislativních dokumentů

V textu práce se uvádí konkrétní část legislativního dokumentu (např. odstavec, paragraf, hlava apod.), ze které je při citaci čerpáno, buď přímo ve větě, nebo v závorce. Obecná struktura citace v textu je podobná jiným dokumentům, místo autora se uvádí označení např. „Zákon č. 121/2000 Sb.“ nebo zkrácený název např. Autorský zákon. Avšak je nutné využívat konzistentně v celé práci pouze jednu z těchto variant citace legislativy. Nelze jednou uvést označení a v jiné části zkrácený název.

1) Česká legislativa

Citace v textu práce:

Konkrétně se česká legislativa cituje v textu práce:

- konkrétní část (označení legislativy, rok)
- (označení legislativy, rok, konkrétní část)

Nepřímá citace

- V textu práce se uvádí konkrétní část (např. paragraf, odstavec apod.), ze které je čerpáno. V případě nepřímé citace je možné v závorce uvádět pouze rok, avšak pokud název zákona uvádíte v textu práce, v citační závorce uvedete jeho číslo.

Příklad:

- Je zajímavé, že podle odstavce 6 paragrafu 2 Zákona č. 121 (2000) za dílo není považován námět díla sám o sobě.
- Nejvíce se tímto zabývá Autorský zákon konkrétně pak §1 (Zákon č. 121/2000 Sb., 2000).
- Definiční autorského díla můžeme nalézt v §2 (Zákon č. 121/2000 Sb., 2000).

Přímá citace

- U přímé citace je třeba do závorky přidat konkrétní části (např. paragraf, odstavec, hlava apod.) přímo do citační závorky.

Příklad:

- Autorský zákon uvádí, že „*právo autorské se vztahuje na dílo dokončené*“ (Zákon č. 121/2000 Sb., 2000, odst. 2 §2).
- „*Právo autorské se vztahuje na dílo dokončené*“ (Zákon č. 121/2000 Sb., 2000, odst. 2 §2).

V seznamu literatury

- Citace české legislativy vycházející ve Sbírce zákonů, Sbírka mezinárodních smluv, Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů a také ve Věstnicích ministerstev a jiných úřadů se v seznamu literatury uvádí takto:

Typ legislativy č. XX/rok Název (zkrácený název je-li) („ve znění pozdějších předpisů“ je-li novelizace), Publikace Část publikace XX (rok schválení). URL

- URL je nepovinný údaj, avšak je vhodné v případě, že je legislativa dostupná online údaj uvádět. Vždy je potřeba uvádět URL na aktuální znění. V případě, že je citována legislativu, která byla novelizována, do závorky za název je potřeba přidat ustálenou frázi „ve znění pozdějších předpisů“. Pokud budete analyzovat různá znění v průběhu času, je vhodné citovat i konkrétní novelizaci.

Příklad:

[35] Zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) (ve znění pozdějších předpisů), Sbírka zákonů ČR Částka 36 (2000). <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49278/1/2>

2) Legislativa Evropské unie

Konkrétně se legislativa Evropské unie cituje:

- **Nepřímá citace:** Podle odstavce/hlavy/paragrafu je ..... (Typ legislativy EU č. rok/XX , rok).
- **Přímá citace:** Legislativa EU stanovuje „přesné znění části legislativy“ (Typ legislativy EU č. rok/XX , rok, odstavec/hlava/paragraf).

V seznamu literatury

- Obecný vzor pro legislativní dokumenty vycházející v Úředním věstníku evropské unie:
- Typ legislativy EU č. rok/XX název (zkrácený název je-li), Úřední věstník Evropské unie XXX (rok schválení). URL

Konkrétní příklady:

V textu:

- Článek 3 odstavec 1 stanovuje, že Poskytovatel umožní účastníkovi, který je dočasně v jiném členském státě EU, využívat předplacenou on-line službu ve stejném rozsahu, jako v jeho domovském státě EU (Nařízení EU č. 2017/1128, 2017).

V seznamu literatury:

[36] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1128 ze dne 14. června 2017 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu (Text s významem pro EHP), Úřední věstník Evropské unie L 168 (2017). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1128&qid=1722595518867>

V textu:

- V rámci Evropské legislativy je zakotveno, že „členské státy by měly mít i nadále možnost stanovit, že nositelé práv obdrží spravedlivou odměnu, pokud jsou jejich díla nebo jiné předměty ochrany využity digitálními prostředky na základě výjimky či omezení stanovených v této směrnici při vyučování pro ilustrační účel“ (Směrnice EU 2019/790, 2019, odst. 24).

V seznamu literatury:

[37] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES (Text s významem pro EHP), Úřední věstník Evropské unie L 130 (2019). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32019L0790>

Analogicky můžete využít citace dalších **cizích právních předpisů a mezinárodních smluv v textu.**

Využívání a citování umělé inteligence při zpracování závěrečné práce na SU OPF

- 1) Využívání všech nástrojů a moderních technologií je možné za předpokladu, že takto bude činěno odpovědně a v souladu se zásady etiky.
- 2) Pod pojmem umělá inteligence (dále AI) se myslí generativní model umožňující generovat či upravovat text, zdrojový kód, grafy, schémata, obrázky, tabulky, videa apod. dle základního vstupního kontextu a dotazu. Odpovědi jsou dynamicky generovány na základě naučených znalostí a kontextu dotazu. Nástroji AI jsou na půdě SU OPF míněny všechny dostupné aplikace (např. ChatGPT, SciSpace, CanvaAI, Google Bard, MS Copilot apod.).
- 3) Při využívání nástrojů umělé inteligence je nutné veškerá data ověřovat. Ověření uvedených sdělení a informací v závěrečných pracích je povinností studenta.
- 4) AI je možné využít pro kontrolu gramatiky, úpravy textů. Částečně lze nástroje AI využít ke struktuře textu či rešerši literatury, zde je důležité dodržení pravidla ověření veškerých dat a informací. AI lze také využít jako inspiraci při hledání dalších zdrojů a autorů zabývajících se daným tématem, kdy je nutné informace využít z původního díla doporučených autorů. Rozhodně není vhodné využívat AI pro citace, kdy AI generuje nerelevantní a neexistující zdroje a uvádí falešné citace.
- 5) Pokud student používá při zpracování závěrečné práce AI je nutné to uvést včetně konkrétního zdroje (tedy kompletního prompting⁴). V textu práce uvede v dané části do poznámky pod čarou, jak konkrétně byla AI využita a případně uvede konkrétní prompty či konkrétní aplikace, které využil/a). Na konci kapitoly může student navíc shrnout v poznámce pod čarou, jak v dané kapitole konkrétně AI využil. Je vhodné uvést i použití pro parafrázování apod. V případě kontroly gramatiky celého textu je možné uvést v poznámce pod čarou na konci textu.
- 6) Samotný text promptu se uvádí v poznámce pod čarou v textu práce s případným linkem na konverzaci (pokud tuto možnost AI umožňuje, jako například ChatGPT). V ideálním případě by měla být celá konverzace uvedena archivována tak, aby bylo možné doložit její průběh (pro případ potřeby vedoucího práce/školitele nebo zkušební komise).
- 7) Přímá citace v textu závěrečné práce z ChatGPT: „Text citace“ (OpenAI, 2024).
- 8) V seznamu literatury se uvádí využití AI dle bibliografického zápisu uvedeno v Příloze 4.
- 9) Vyučující, vedoucí práce či oponent může je povinen uvést v posudku jakékoli podezření na využití AI jiným nedoporučeným způsobem, například využití AI studentem na zpracování praktické části, generování výpočtů apod. nebo v případě podezření na zpracování jakýchkoli textů a neuvedení dané skutečnosti v poznámce pod čarou.

---

⁴ Posloupnost výzev, které řídí proces generování textu a vymezují kontext, vedou model k tomu, aby pochopil, co od něj uživatel chce.

Přihláška k obhajobě disertační práce

Studijní program: Ekonomika a management

Forma studia:

Jméno, příjmení, titul:

UČO:

Datum narození:

Adresa:

Email:

Telefon:

Téma disertační práce:

Školitel:

Státní doktorská zkouška vykonána dne:

Přihlašuji se k obhajobě disertační práce.

Datum:

Podpis studenta

Vyjádření školitele:

Datum:

Podpis školitele

Vyjádření proděkana pro vědu a výzkum:

Datum:

Podpis proděkana pro vědu a výzkum

Přílohy:

Životopis

Přehled publikační činnosti

Autoreferát

Součást univerzity:	Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Označení:	Pokyn děkana
Číslo:	3/2024
Název normy:	Úpravy, zveřejňování a ukládání závěrečných prací
Schvaluje:	doc. RNDr. Ing. Roman Šperka, Ph.D.
Derogace:	Pokyn děkana č. 8/2023 Úpravy, zveřejňování a ukládání závěrečných prací
Platnost od:	30. 10. 2024
Účinnost od:	1. 3. 2025
Datum vydání:	30. 10. 2024
Vydává:	děkan SU OPF
Zpracoval:	doc. Mgr. Petr Suchánek, Ph.D. doc. Ing. Iveta Palečková, Ph.D.
Spolupracoval:	Ing. Lucie Šokalová Ing. Robert Kempný
Počet stran:	5
Počet příloh:	6
Způsob zveřejnění:	Intranet